

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Türkiye'nin ekolojik dengesi açısından büyük önem taşıyan orman varlıklarının, son yıllarda artan orman yangınları nedeniyle ciddi tehdit altında olduğu bilinmektedir. Yangınların sonrasında yanan orman alanlarının rehabilite edilmesi yerine, çeşitli kanuni düzenlemelerle orman alanı dışına çıkarılması; bu alanların tarım, mera, konut ihtiyacı ya da turizm amacıyla imara açılması, ekosistem üzerinde geri döndüremez zararlara yol açmaktadır. Yanan ormanların akıbetinin bilgisi kamuoyu tarafından muğlaktır. Bu konunun netlik kazanması ve yanan ormanların akıbetinin araştırılması amacıyla Anayasa'nın 98'inci ve İçtüzük'ün 104 ve 105'inci maddeleri uyarınca bir Meclis Araştırması açılması için gereğini arz ederiz.

İbrahim Akın
İzmir Milletvekili

GEREKÇE

Türkiye, sahip olduğu orman varlıklarıyla yalnızca ulusal değil, aynı zamanda küresel ekosistemin önemli bir parçasına ev sahipliği yapmaktadır. Ormanlar; iklim kriziyle mücadelede su varlıklarının korunmasına, biyolojik çeşitliliğin sürdürülmesinden halk sağlığına kadar pek çok hayati öneme sahip ekolojik, sosyal ve ekonomik işlevler üstlenmektedir. Bu eşsiz mirasın korunması, Anayasa'nın 169. maddesi ile devletin en temel görevleri arasında sayılmış ve anayasal güvence altına alınmıştır.

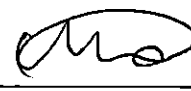
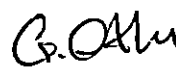
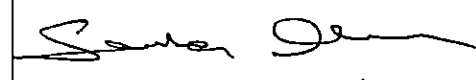
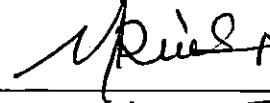
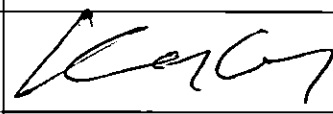
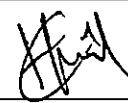
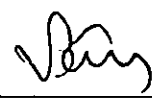
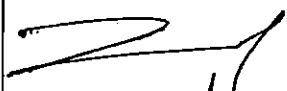
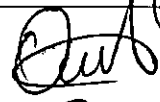
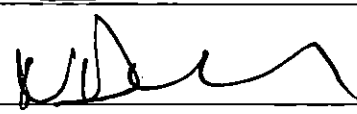
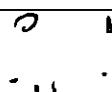
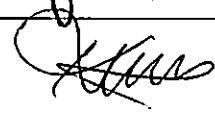
Ancak, 2000'lerden günümüze kadar geçen süreçte, orman varlıkları, sıklığı ve şiddeti giderek artan büyük orman yangınları tehdidiyle karşı karşıya kalmıştır. Özellikle son on yılda on binlerce hektarlık orman alanını küle çeviren mega yangınlar, toplumun hafızasında ve ekosistemde derin yaralar açmıştır. Orman Genel Müdürlüğü'nün resmi verileri dahi, bu dönemde yanan alan miktarının ve yangın sayısının endişe verici boyutlara ulaştığını göstermektedir.

Kamuoyu yanan orman alanlarının rehabilite edilmesi yerine, çeşitli kanuni düzenlemeler ve orman vasfını yitirdiği gibi gerekçelerle orman alanı dışına çıkarıldığı haberleri ile tedirgindir. Anayasa'nın açık hükmüne rağmen, yanan orman arazilerinin "yeniden ormanlaştırma" perdesi altında farklı amaçlarla kullanıldığı, özellikle turizm, madencilik ve inşaat sektörlerinin baskısıyla imara ve ranta açıldığı yönünde çok sayıda ciddi iddia ve emsal bulunmaktadır. Çeşitli kanunlarda (Turizmi Teşvik Kanunu, Maden Kanunu vb.) yapılan değişikliklerin, Anayasa'nın koruma zırhını delen istisnalar yarattığı ve "kamu yararı" adı altında bu alanların tahsisine olanak sağladığı yönündeki eleştiriler her geçen gün artmaktadır.

İçinde bulunduğumuz yıl oldukça artan yangınlarla beraber akla gelen; yanan değerli ormanların ne kadarının yeniden ormanlaştırıldığı ne kadarının ise imar planı değişikliğine, turistik tesis veya maden sahası ruhsatına konu edildiği soruları hususunda şeffaf ve bütüncül bir yanıt bulunmamaktadır. Bu durum hem ormanlarımızın geleceği hem de hukuka olan güven açısından ciddi bir erozyona neden olmaktadır.

Bu çerçevede, AKP'nin iktidara geldiği zamandan günümüze kadar geçen süreçte, ülkede orman varlıkları, sıklığı ve şiddeti giderek artan büyük orman yangınları tehdidiyle karşı karşıya kalmıştır. 2002 yılından bu yana orman yangınlarının istatistiki bir dökümünün çıkarılması, yangınlarla mücadele politikalarının etkinliğinin sorgulanması ve en önemlisi, yanan orman alanlarının akıbetine ilişkin iddiaların tüm çıplaklığıyla araştırılarak kamuoyunun aydınlatılması, Meclisin asli denetim görevinin bir gereğidir.

Bu Meclis Araştırması ile 2002 yılından günümüze kadar Türkiye'de çıkan orman yangınlarının yıllık sayısı, yanan alanların illere ve bölgelere göre dağılımı ve hektar cinsinden toplam büyüklüğü resmi verilerle ortaya konulacaktır. Son dönemde çıkan yangınların nedenlerinin (kasıt, ihmal, kaza, doğal) ayrıntılı bir şekilde istatistiklendirilmesi sağlanacaktır. Kasıtlı yangınlara ilişkin yürütülen hukuki süreçlerin sonuçlarının incelenmesi ile yanan orman alanlarının ne kadarının yeniden ağaçlandırıldığı, bu çalışmaların başarı oranının ve hangi tür fidanların kullanıldığı tespit edilmesine olanak tanınacaktır. Anayasa'nın 169. maddesine rağmen, yanan orman alanlarından ne kadarının imar planı değişikliğine uğradığının, turizm alanı, sanayi bölgesi, maden sahası veya konut alanı olarak tahsis edildiğinin belgeleriyle ortaya çıkarılmasının önü açılacaktır. Özellikle kamuoyunda büyük yankı uyandıran mega yangınlarda yanan alanların mevcut durumunun ve üzerlerindeki yapılaşma ve tahsislerin detaylı bir şekilde incelenmesi ile orman alanlarının korunmasına yönelik yasal mevzuatın yeterliliğinin ve uygulamadaki eksikliklerin saptanarak, ormanlarımızın geleceği için alınması gereken kalıcı ve etkin tedbirlerin belirlenmesi amaçlanmaktadır.

1	MERAL DANIŞ BEŞTAŞ	ERZURUM	
2	ÇİÇEK OTLU	İSTANBUL	
3	HAKKI SARUHAN OLUÇ	ANTALYA	
4	HALİDE TÜRKOĞLU	DİYARBAKIR	
5	ÖZGÜL SAKİ	İSTANBUL	
6	AYŞEGÜL DOĞAN	ŞIRNAK	
7	MEHMET RÜŞTÜ TIRYAKI	BATMAN	
8	ZÜLKÜF UÇAR	VAN	
9	KAMURAN TANHAN	MARDİN	
10	HÜSEYİN OLAN	BİTLİS	
11	SEVİLAY ÇELENK ÖZEN	DİYARBAKIR	
12	YILMAZ HUN	IĞDIR	
13	ÖZNUR BARTİN	HAKKARİ	
14	ÖMER ÖCALAN	ŞANLIURFA	
15	NEJLA DEMİR	AĞRI	
16	FERİT ŞENYAŞAR	ŞANLIURFA	
17	CEYLAN AKÇA CUPOLO	DİYARBAKIR	
18			
19	KEZBAN KONUKÇU	İSTANBUL	
20	MAHMUT DİNDAR	VAN	